

FOKUS

Orddiktater

til pusling med bokstav- eller talesymbolkort

LESEKURS B: BOKSTAVLØSE SPRÅKLÝDER

Toril Karstad

AI AU	AI AU/EU
gaupe	maur
hai	maidag
tau	sau
mai	gauk (= gjøk)
taus	applaus (= klapping for)
sau	applaudere (= klappe for)
haike	knaus (= liten fjellknatt)
au	staur (= stokk)
kai	skaut
snau	vaier
pai	naut (= storfe)
flaut	flause (= tabbe)
trau (= uthult trefat)	mjaue
flau	vaiet
skai (= kunstig skinn)	aure (= ørret, fisk)
pause	kauke (= rope)
svai	gaule (= rope)
haugevis	kai
pauker	sause (= blande)
mjau	blaut (= bløt, våt)
praie (= stanse en taxi)	raus (= gavmild)
haug	eukalyptus
daud (= død)	Europa
haien	europaferie
hauker	euro
kaie	terapeut
skau (= skog)	fysioterapeut

2 ØY EI	2 ØY EI
feie neie vei øy arbeide køye røy peis gøy bøy seien løy meis reir nei fløy leir høy søyle bein feil tøy heis tøye trøye feit	lei sein røyk feig pløye hei teip øye meie bøye røyskatt støy seire nøye veie feire brøyte drøy bøyle reise søye neimen jeg meg deg seg

3 RT lang vokal	3 RT kort vokal
sturte stort klart Lurt rart lært surt styrte smurte start nært lurte lærte durte flørte starte snart svært svarte smart hørt murte ført sært rørt varte dyrt lurte	en bart har vært vårt kart førti bort fart fort port parti bortest borti furte førti å styrte myrte svart har gjort en hjort en sort kort fortelle fjerte hvert eneste erte hjerte smerte stjert en vert
3 RDT	3 RDT
hardtrampet jordhardt værhardt mye verdt jordtrapp jordtak bordtennis nordtrønder nordtysker nordtrønder nordtysker	bordtelefon bordtale fjordtorsk ordtak ordtavle Nord-Trøndelag Nord-Troms Nord-Tyskland

4 RN	4 RN
tårn barn turn horn garntorn korn ørn bjørn syrne surne tærne tørne gærne tornado uvørne hjørne klærne knærne klørne	trærne terne gjørne gjøre stjerne lanterne verne fjerne kvern jernspurv jernbane jern fjern verne kverna fornøyelse fornøyd fornærmet fornuft fornye fornavn
4 RDN	4 RDN
hardnøstet å hardne hardnakket Nord-Norge nordnorsk	ordnett bordnagle jordnøtt fjordnisse fjordnavn

5 RS lang vokal	5 RS kort vokal
Mars (planeten, lang a-lyd) kurs fars mors årsak tirsdag torsdag marsvin til værs farse nærsynt øverst nederst murstein oversikt oversida irsk	fyrste første ellers først spørsmål børse største tørst bursdag hørsel varsle børste varsel advarsel torsk norsk forslag kors forske forstå forsøk fersken vers fersk verst person sparsom morsom
5 RDS	5 RDS
nordsamisk Nordstjernen bordsalt ordspill ordspråk fjordsalt gårdstun	gårdsbruk gårdsvei jordsmonn jordskorpa jordskred jordstjerne

6 RL	6 RL
fyrlys dyrlege dørlås nærlys værlag vårløk annerledes storlom hårløs turløype morløs sporlek farløs vinterleir speiderleder korledelse superlim ustyrlig særlig ærlig farlig dårlig sørlig	syrlig sommerlek sommerleir sommerlig forsvarlig sommerliv vinterlager hårlokk forlag forlis forlate forlot forlagt forleden forlovet forlovelse linerle herlig perle erle overleve overlege overleppe
6 RDL	6 RDL
nordlys nordlandsk nordlig Nordland bordløper bordlek bordlampe bordlek	jordlopper jordløper jordlass ordlek ordlegge fjordlukt fjordluft

7 RD	7 RD
gardist garderobe vurdere særdeles gardere helgardert kardemomme gardin sardin bardun lørdag burde hvordan pardans	verdifull verdi verdig verdighet ferdig ferdighet fjerde hverdag fordype seg fordi fordel fordra fordele fordøye
7 R <u>DD</u>	7 R <u>DD</u>
jorddyrker jorddekke borddame harddisk bordduk	orddel orddøvhets fjorddypet norddansk fjorddykker

8 NG (Alle NG-ord har kort vokal)	8 NG (Alle NG-ord har kort vokal)
fiskestang mange gang ganger lenge lang langt denge ting ingen mening finger vinge sving fange springe tyngre svinge fengsel mengde omkring pingviner seng yngre fang syng angre trenger	trengsel skrangle bringeber gjeng lyng stenge streng lamming sykling bading lesing retning skapning redning lunger unge sunget tunga pung tung runge pingpong kongle ballong konge forandring forklaring forening

9 N-K (Alle N-K-ord har kort vokal)	9 N-K (Alle N-K-ord har kort vokal)
anker enkelte tenke onkel bank rynke rank sprinkler senke tanke dynke funke vinkel hank lenke benk blink minke sanke ynke klynke jenka blinke instinkt stank sminke stinke drink	bokfink hinke en tank enkel fink vinke et vink mink ankel banke flink blank planke klinke manke synke sank sinke forsinket sunket dunkel dørklinke øyenblink spankulere klinkekuler spinkel enke enkemann

10 SKJ lang vokal etter SKJ	10 SKJ kort vokal etter SKJ
å skjele skjeløyd avskjed skjebne skjebnetime skjære beskjeden skjærgård skjær skje skjør skjul skjule skjød skjærtorsdag skjema beskjære beskjæring beskjed avskjær utskjæring	skjell skjønt skjønn skjegg å skjønne skjelve et skjørt å skjenne å skjelle utskjelling skjelett skjorte skjenke kanskje skjold forskjellige forskjell skjerpe skjerf skjerm avskjermet

11 SJ	11 SJ De fire første ordene bryter regelen om «ingen j foran i, y, ei».
sjal sju sjø sjel sjef sjøl sjalu sjakal sjuk sjåfør sjuende sjau sjampo sjokolade sjøløve tusj dusj hysj pysj æsj bæsj passasjer sjette sjekke sjelden sjangle sjenert fromasj	sjimpanse sjiraff sjy (til saus) sjeik asjett sjakk engasjert sjonglør sjonglere sjokk sjokkert sjukdom drosje sjøfolk sjøorm sjampinjong brosjyre montasje sjargong sjanse oransje marsjere porsjon informasjon operasjon addisjon divisjon brosjé

12 S-L	12 S-L
sluk	slakter
slit	slakte
slu	slekt
slå	slutt
slo	avslutte
slet	slippe
slim	slapp
stede	slum
slag	slamre
sløv	sladre
slite	slaps
sløse	slank
sepe	slutte
sluke	slette
slaveri	slåss nå
slave	har slåss
sliten	sloss før
slipe	slappe av
sløyfe	rett og slett
slalåm	slett ikke
avsløre	slem
slenge	slåttonn
slang	har slått
slange	et slott
sludd	slokke
slurk	slitsom
slips	forslag
slikke	sluppet

13 KJ lang vokal	13 KJ kort vokal
et kje	å kjevle
kjole	kjevle
kjøre	kjempe
en kjele	kjønn
kjære	kjapp
kjede	kjekk
kjøl	kjeller
kjeve	kjendis
kjeveledd	kjent
kjevebein	kjeks
kjake	kjenne
kjøpe	kjøtt
et kjøp	kjøkken
kjørende	kjeft
utkjørt	kjelke
kjæreste	kjeledress
avkjøring	kjetting
utkjøring	kjogle
avkjøle	kjogleform
kjøleskap	kjapp
kjølerom	kjappe seg
kjernehus	kjeltring
kjed	forkjølet
kjølig	forkjølelse
kjærlig	bikkje
kjedelig	kjerring
kjælen (ofte e-lyd)	kjerre
å kjæle (ofte e-lyd)	et kjerr

14 TJ	14 TJ
tjuvjo	tjukkelse
tjene	tjukne
tjent	tjukt tjoret hest
tjener	å tjore
tjeneste	et tjor
betjent	tjuvlån
betjening	tjuvstart
tjære	tjuvstarte
tjærebrenning	tjuverialarm
tjæreovn	tjeld
tjærebrenner	tjener
tjærebre	tjelder
tjærebredd	tjuv
tjærepapp	tjuveri
tjuvtitte	tjuvegods
tjuvlytte	tjuveradd
tjuvlese	tjuvpakk
tjuvlåne	et tjern
tjuvsmake	tjue
tjuvfiske	tjueåring
tjuvflaks	tjuefjerde
tjæreblomst	tjueårsdag
tjafsete hår	tjuedel
tjafser	tjuende
tjukk	

15 K foran i/y/ei mest lang vokal / diftong	15 K foran i/y/ei kort vokal
kyse kino kilo kilometer kilogram kilopris kilowatt kinatre kinakål Kina kinamat kinaputt kineser kinesisk kive (krangle) keiva (venstre hånd) keivhendt (venstrehendt) kei (lei) keitet (klønete) å kile kikerter en kile (til kløyving) kileform kile seg fast kime kileskrift (eldgammel skrift) kikhoste kynisk kiropraktor	kirke kirkeklokke kirkebryllup kysten kylling bekymring bekymret å kinne (= kjerne smør) ei kinne (= ei kjerne) kilde kildevann kyss kysse kitt kippe (slippe hælen) kikkhull å kikke en kikk kikkert kiste kistelokk killing kiosk kirsebær kirsebærtre kinn kirurg kirurgi (operasjon)

16 SK foran i/y/ei/(øy) lang vokal / diftonger	16 SK foran i/y/ei/(øy) kort vokal
skiferpeis skiferstein sky skyet skive skip skyve skeivt skeivhet på skeive (= på skakke/skrå) skei (= skje) skøytene skøytebane skeie ut ei skøyte skøyta skyte ski skitur skiløp skiløper	skylapper skitt skinn skikk skifte skill skimte skinnegang skinnene skyss skiltet skylle et skift skitten en skytter skikkelse skinne skipbrudd skikkelig solskinn skilpadde skisser skygge å skylde penger skyldner skildre skildring skipper skytsengel beskytte beskyttelse skitne til skingre skille skilsmisse

17 NG-LYD MED G FORAN N	17 NG-LYD MED G FORAN N
agn å agne kroken sagn til gagns magnet lignelse utsagn signal signalisere signalflagg signalhorn signalpistol signallys signalfarge agner agnene ligning ligne lignende velsigne velsignet velsignelse	magnet magnetstripe magnetfelt magnetisk magnetisme magnetstav magnetkort rogn (= fiskeegg) sogn sogning å sogne til vogn campingvogn togvogn vogntog vognfører vognkort rognebær rognebærmøll rognfisk rognkjeks (fiskeart)

18 NG-LYD MED N FORAN G	18 NG-LYD MED N FORAN G
bingo Inge Ingunn Ingar Angus Angelica Inga angorageit angorakatt angorakanin angoraull angoragarn mongolsk en mongol (= person fra Mongolia) hangarskip kenguru orangutang elva Ganges Bengal Singapore hangarskipet hangar	fungere fungerte fungering evangelium evangeliet evangelist hangarskipet bungalow bungalower mango Ungarn Kongo Angola Mongolia tango ungarer ungarsk angolaner angolansk kongoleser kongolesisk

19 EGN-ØGN	19 EGN-ØGN
døgn	tilregnelig
døgnfersk	utilregnelig
døgnvill	tilregnet
døgnåpen	regnskyll
døgnpris	regnvær
døgnvakt	et tegn
døgnrytme	hegne om
døgnflue	regne ut
løgn	utregning
løgnaktig	utregnet
løgnspreder	innhegning
løgntanke	beregning
løgnprat	omregne
en løgner	omregning
segne om	avregning
på vegne av	medregnet
på mine vegne	forregne seg
på hans vegne	bregne
påregne	bregner
påregnes	regne
egne seg	regnestykke
fregner	regneart
fregnete	regning
tegne	beregne
tegning	

20 t-n skrevet med TN	20 t-n skrevet med TEN NB: E-en mellom T og N skal ikke uttales	20 t-n skrevet med TTEN NB: E-en mellom T og N skal ikke uttales
spretne sultne skvetne tetne skitne gretne letne rustne råtne gustne kultne vitne etnisk forretning helleristninger slektning retning setning fatning beretning gjetning	gardistene flåten gråten båten måten resten hosten vesten presten hesten femten liten uten jentene trosten posten frosten frokosten utenfor gjesten utsikten	spretten hatten rattene hettene nitten atten tretten bretten flåten mettende gutten buketten katten nettene balletten sølepytten

21 d-n skrevet med DN	21 d-n skrevet med DEN	21 d-n skrevet med DDEN
	NB: E-en mellom D og N skal ikke uttales	NB: E-en mellom D og N skal ikke uttales
påkledning avkledning en kledning dødning anledning redning en rydning blødning lodne dyr midnatt utkledning innledning betydning hedning innredning ridning modne modning fredning ledning antydning	bruden gleden fryden huden gløden bildene beskjeden sjelden hodene ridende fråden freden tiden moden rådene nedenfra nedenfor forleden fødende raden lyden skaden døden kloden koden isteden spaden	Askeladden paddene viddene leddene bredden vidden sidden midden middene kladden reddende odden lodden brodden

22 RT-N	22 RT-EN
	NB: E-en mellom T og N skal ikke uttales
portner oppvartning bevertning partner partnerskap svartne for øynene (= nesten besvime) svartnet furtne (= sure) snurtne (= sure) å fortne (= øke farten) fortnet gartner gartneri snertne (= elegante) kortnebbet kortnebbgå kortnebbgjess kortnummer å kortne (= bli kortere) kortnet	myrten flørten flørtende snurten fjorten fjortende farten styrten (= spruten) flystyrten styrtende parten starten lorten porten hjortene kartene vorten barten eplekarten (= umodent eple) ørten (= utallige) for ørtende gang snerten (= elegant, lekker) i hurten og sturten (= i rasende fart) fjerten smerten stjerten erten verten tertene (= kaker av smør og mel) hjertene ertende sorten kortene fortene (= festningene)
22 RD-N og RD-EN	NB: E-en mellom D og N skal ikke uttales
ordnede ordne ordning orden uorden ordenselev ordenspoliti hyrden hjorden (= flokken) sauehjorden	garden byrden byrdene varden horden (= flokken) borden verden verdensmester verdensmesterskap gravferden bryllupsferden

